

Paris 2024 Olimpiyatları: Sermaye İlişkileri, Yükselen Homofobi ve “Woke”

01.08.2024 • Güncel Müdahaleler • Yeni Komünizm



Her dört senede bir düzenlenen ve pek çok farklı disiplinden elit atletleri bir araya getiren olimpiyatlar 2024 yılında Paris’te başladı. Olimpiyatlara hazırlık sürecinden açılışına kadar tıpkı her spor olayında ve hatta her olayda olduğu gibi aslında bakılırsa bu Olimpiyatlarda politik ve bir hayli ideolojizedir.

Soylulaştırma, Kar ve Baskıcı Gözetleme Yasaları

Fransa’nın popüleritesi bir hayli düşmüş başkanı Macron olimpiyatlardan birkaç ay önce “bu yaza politikanın damga vurmasını istemiyorum” demişti. Arkasına saklandığı bu “politika dışı” söylemin politik olmasını bir kenara bırakalım ve Paris’in olimpiyatlara hazırlanmasına ilişkin bazı noktalara bakalım. Televizyonlarda milyonların izlediği bu dev spor olayına dünyanın farklı yerlerinden gelen yüz binlerce spor turistinin ve binlerce profesyonel atletin konaklaması, sağlığı ve tabii ki “temiz” bir şehirde barınmaları sorunu eşlik ediyor. Bu aynı zamanda şehrin istenmeyenlerinin olabildiğince uzağa sürülmesi anlamına geliyor. *Le Revers de la Médaille* (Madalyonun Öteki Yüzü) Kolektifinin raporuna göre hızlandırılmış mahkeme kararlarıyla 3000’i minör olmak üzere 12.000 kişi evlerinden atıldı. Toplumun en ezilenlerine Olimpiyat hazırlığı sürecinde başlayarak uygulanan bu ayrımcılık aslında daha geniş bir stratejinin uygulamaya konulması. Olimpiyatlar devletin banliyö sınırlarını genişleterek soylulaştırma ve inşaat projelerini kolaylaştıran, bir taraftan devasa bir sermaye akümüülasyonunu olağan kılağan öbür tarafıyla da “toplumun lanetlilerini” şehir sınırlarının daha da dışına iten, sosyal yardımları kesen ve soylulaştırma ile fiyatları arttırarak işçi sınıfını mülksüzleştiren bir siyaset bütünü

ortaya koyuyor. Olimpiyatlar başlamadan önce La Courneuve bölgesinde en son yerinden edilen 200 kişilik Romen topluluğunun içerisinde kronik hastalar da var. *Médecins du monde* (Dünya Doktorları) üyesi olan doktor Clément Étienne bu sert çelişkiyi çok net ortaya koyuyor: “Engelli atletler yarışabilmeleri için engelli çocukların buradan atıldıklarını biliyorlar mı?”

Spor turizmi, yeni ihaleler, büyük inşaatlar, televizyon yayın hakları, reklamlar vb ile akümüle olan devasa sermaye bir yana Macron daha geçtiğimiz Aralık ayında Olimpiyatları bir lütufa dönüştürmeyi başardı. Yeni bir yasa olan Olimpiyatlar ve Paralimpik Oyunları yasasının 7. maddesine göre devletin; stadyumlar, toplu taşımalar ve diğer kamusal alanlarda topladığı görüntüleri yapay zeka sistemi de dahil olmak üzere işleme hakkı bulunuyor. Parlamentoda bunun gözetlemeyi Fransa toplumuna kabul ettirmeyi amaçladığını söyleyen tek tük vekillerle beraber Fransız hakim sınıfların kayda değer bir kısmı yasayı memnuniyetle karşıladı. Her ne kadar bu yapay zeka sistemi yüz tanıma amacıyla tasarlanmamış olsa da insanların yürüme tarzından konuşma biçimine kadar inanılmaz bir veri havuzu oluşturuyor. Sistemin ilk kurulduğu yerin Paris’in azın ve işçi sınıfının yoğun yaşadığı Saint-Denis banliyösünde olması tabii ki şaşırtıcı değil. Mesele 7. madde ile de bitmiyor. Yasanın içerisinde Amerikan tipi vücut tarayıcıları ve on binlerce polisin kolaylıkla görevlendirilmesini sağlayan kolaylaştırıcı maddelerde mevcut. Macron hükümeti açık bir şekilde muhalefeti, aktivistleri ve toplumun ezilenlerini Olimpiyat bahanesiyle hedef tahtasına oturtuyor. Bir sonraki seçimlerle iktidar olma perspektifi olan faşistler ve aşırı-sağ ise büyük ihtimalle oluşacak veri havuzunu memnuniyetle bekliyor.

Olimpiyat Standartları=Batı Emperyalizminin Standartları

Uluslararası Olimpiyat Komitesine göre olimpiyatların amacı: “...gençliği karşılıklı anlayış ve dostluk ruhu içerisinde eğiterek, daha iyi ve daha barışsever bir dünya kurulmasına katkıda bulunmaktır.” Kulağa çok hoş gelen bu açıklama içerisinde müthiş bir çifte standartı, daha doğrusu bir batı emperyalizmi standartını barındırıyor. Bilindiği üzere Ukrayna’yı işgalinden beri emperyalist Rusya uluslararası turnuvalardan men edildi, şüphesiz bu Batı emperyalizminin Rusya’yı siyasi-askeri-diplomatik kısıpca olarak dünya sahnesinde izole etmeye çalışmasının bir yansıması. Olimpiyatlar da yukarıda geçtiği şekliyle barışsever bir dünyanın kurulmasını

amaçlarken işgalci Rusya'yı katılımdan men ediyor ancak her ne hikmetse bu standartı soykırımcı İsrail'e uygulamıyor. Şaşırtıcı olmayacak bir biçimde ABD olimpiyatlardan ne Vietnam'da yürüttüğü alçak savaşta ne de Irak işgali sırasında men edildi. 1936 yılında faşist Nazi Almanyasının dünyaya rejimini gösterme ve şov yapma fırsatı veren Berlin Olimpiyatlarından bahsetmeye gerek bile yok. Olimpiyatlar da tıpkı bütün büyük spor olayları gibi siyasi ve ekonomik bir dünya sistemi olan kapitalizm-emperyalizmden muaf değildir.

Fransa: LGBTQ Hakları ve Özgürlük Timsali (Mi?)

Avrupa Parlamentosu seçimlerinde faşistler ve aşırı sağdan yediği yumrukların üstüne hızlı bir şekilde erken seçime giden burada da “sol” ittifak tarafından tokatlanan Macron hükümeti düşen popüleritesini ve Fransa'daki siyasi krizi gösteri kapitalizmiyle kısa süreli de olsa yatıştırma olanağı buldu. Veya böyle düşündü çünkü çelişkiler son hızla kızışmaya devam ediyor. Dünya ve Türkiye açılış törenindeki LGBTQ temsili üzerinden bir hayli gerici bir kutuplaştırmaya giderken Macron Fransız Devrimi sloganlarına geri dönerek Fransa'nın herkesin Fransası olduğunu vurguladı. Halbuki aynı Macron seçim propagandası boyunca “sola” karşı siyaset yapmak için baştan aşağı transfobik ve ayrıştırıcı bir politika benimsemiş, “onlar çocuklarınızı cinsiyetsiz yapmak istiyor” diyecek kadar düşmüştü. Ülkede her geçen yıl yükselen fobik saldırılar karşısında sadece yuvarlama “bunların Fransa'ya yakışmadığını” ve “yeni önlemler alınacağını” duyuran Macron hükümetleri faşistlerin kutsal aile tartışmalarıyla domine ettiği siyasi sahada sessiz bir şekilde artan saldırıları ve cinayetleri izlemekle yetindi. Fransız hakim sınıflarının faşist kanadının bu konuda şahin bir rolü var. Nitekim bütün dünyada faşizmin güçlenmesi ve sağa kayış beraberinde LGBT'nin bir ideoloji olduğu gibi anlatıları ve kutsal ailenin korunmasına yönelik atılan gerici adımları da beraberinde getirdi. Fransa gibi emperyalist ülkelerin üçüncü dünyanın talanı sayesinde sürdürdüğü demokratik hakların büyük bir kısmı da sallantıda. Daha birkaç yıl önce ABD'de faşistlerle dolu Yüksek Mahkeme'nin kürtaj yasasını anayasal güvenceden çıkartması ve Avrupa çapında yükselen homofobi dalgası bunun güçlü örnekleri.

Negatif Kutuplaştırma: Faşizm ve “Woke”

LGBTQ temsili olan bir olimpiyat açılışı tıpkı LGBTQ'ların herhangi bir alandaki temsiliinde olduğu gibi normalde bir tartışma konusu olmalı iken dünyada ve Türkiye'de bir dizide eşcinsel bir çift olması bile sert ve gerici bir muhalefetle karşı karşıya kalıyor. Bu gericiliğin karşısında gözüken ise "woke" kültürü veya "wokizm". Ülkemizde bu temsil ile başlayan tartışmada sosyal medya üzerinde ortaya çıkan tabloda faşistler ve bilumum gericiler "woke" karşıtı olunması gerektiğini savunurken "solcularımız" ise "woke" pozisyonu sahiplenilen bir konumda konuşlandılar. Foti Benlisoy gibi kimileri meseleyi daha da ileri götürerek "anti-woke" olmanın günümüzde "anti-komünist" olmakla yani karşıdevrimci olmakla eşdeğer olduğunu söyledi. Biz Benlisoy gibi vites arttırmadan birkaç hakikati vurgulayalım. Öncelikle dünyada ve Türkiye'de faşistlerin "anti-woke" olmak dedikleri, erkek üstünlenmecisi, kadın düşmanı, homofobik ve sağlamcı olmaktır. Bu, devrimci komünistlerin kabullenebileceği bir şey olmanın ötesinde aktif ve tavizsiz mücadele yürütmeleri gereken bir noktadır. Ancak "wokizm"e geldiğimizde bu aktif ve tavizsiz mücadelenin durmadığını ve duramayacağını söylemek de -objektif olarak faşizm daha büyük bir tehlike olmakla beraber- devrimci komünistlerin görevidir. Bu meseleyi biraz açalım. "Woke" siyasi bir söylem ve hareket biçimi olarak ilk ortaya çıktığında ırksal baskıya karşı bir farkındalık biçimi anlamına geliyordu ancak bugün wokizm kana susamış bir şekilde bireyleri hedef alırken bir yandan da gerçekten ihtiyacımız olan bu sisteme karşı savaşmanın ve özellikle onu gerçek bir devrim ile alaşağı etmenin korkakça sesinin kısılması ve genellikle direkt engel olunmasına dönüştü! Yeni komünizmin mimarı ve Devrimci Komünist Parti-ABD başkanı olan Bob Avakian "Faşist Deliliği ve "Woke" Çılgınlığı" makalesinde bu kültürün baskıları ve baskılara karşı muhalefeti nasıl "sermaye" gibi gördüğünü, kinik küçük burjuva karakterini ve iptal kültürüyle bütünleşik problemlili epistemolojisini ele alır. "Her ne kadar" der Avakian faşizm ve wokizm yeni türde bir iki miadı dolmuş ise de faşist kaçıklığı bariz bir şekilde çok daha tehlikelidir. Ancak diye ekler: "...aynı zamanda orijinal iki miadı dolmuşlarda olduğu gibi biri desteklendiği durumda diğerine muhalefet edilse dahi birbirlerini güçlendirir ve bu çıkılması, kırılması gereken bir dinamiktir, her iki miadı dolmuşlarda reddedilmeli ve bunlara karşı çıkılmalıdır. (Bugün "uyanık halk" çılgınlığı ve "iptal kültürünün" gerçek ve ciddi bir problem olmadığını düşünerek olan bitenin sadece yanlış yapan insanların sorumlu tutulması olduğunu iddia edenler realiteye bakmayı ya reddetmektedirler ya da realiteyi ciddi bir şekilde bozucu aynalarla görmektedirler."

Nitekim tıpkı faşistler gibi wokizm de hakikati objektif realiteden çok kendine uyan sübjektif eğilimler ve önyargılara göre ele alır. Bir diğer yandan wokizm faşist güçlerin kuvvetlenmesi ve pekişmesi noktasında rol oynar. Her ne kadar farklı amaçları ve farklı dünya görüşleri olsa da epistemolojik olarak aynı problemleri noktalarda konumlanırlar. Wokizmin objektif realiteyi tahrif etmesinden, sansür ve iptal kültürcü linci zincirlerinden boşaltmasına, pasifize edici küçük burjuva siyasetine bu yazıda daha fazla girmeyecek olsak ta, bu tartışmaları uzun süredir yürüten Amerikalı yoldaşlarımızın ve Bob Avakian'ın bu konudaki makalelerini okumalarını okuyucuya önermekle yetiniyoruz.

Farklı Bir Kutuplaştırma Farklı Bir Spor Kültürü

Bugün esas ihtiyacımız olan şey devrimdir ve devrimin önündeki engellerden birisi de siyasi sahadaki negatif kutuplaşma halidir. Faşist çılgınlık ve karşısındaki wokizm siyasi sahayı paralize etmektedir. Bu iki çılgınlık bir yandan birbirine karşı çıkıyor bir yandan ise birbirini besliyor bu tehlikeli silindir halk kitlelerin üzerinden geçerken mevcut toplumsal dinamiklerde wokizmin kırılma kabadayılığı faşistlere yalnızca bir ziyafet masası sağlıyor. Bugün faşizme karşı mücadele ederken (iktidara karşı savaş) bir yandan da “wokizm” içerisindeki problemleri dinamiklere-hakikati reddetmek, gerçeklikten saklanmak, ezilenleri kırılma olarak görmek, iptal ve linç kültürü, bireyleri parçalamak, masumiyet karinesinin reddi vd.- karşı da mücadele yürütmek (halkı dönüştür) ve aslında temel çıkarı gerçek bir devrimde olan insanları da devrim saflarına kazandırmak önümüzde duran görevlerden biridir.

Şayet bu kutuplaştırma devrimci bir kutuplaşmaya evrilir ve şayet biz yeni komünizmin yöntem ve yaklaşımıyla gerçek bir komünist devrim yapabilirsek işte belki o zaman Uluslararası Olimpiyat Komitesinin şiar edinip uygulamadığı dostane ve barışı teşvik eden müsabakalar örgütleyebiliriz.

Bu makalenin referans verdikleri:

Faşist Deliliği ve “Uyanık Halk” Çılgınlığı: Yeni Bir İki Miadı Dolmuşlar

Ufak aplı Reformlar ve İntikam Değil: Devrim ve Kurtuluş

**Bob Avakian’dan: Baskıya Karşı Mücadele, Devrim İhtiyacı ve “Uyanıklık”
Engelinin Aşılması**

**“Uyanık Kimlik” Saçmalığı İçin Değil - Kara Panterlerle Birlikte Çalışmak,
Devrim İçin Çalışmak**